

**Uchwała Nr XXX/512/05
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia 03 marca 2005 roku**

w sprawie programu „Integracja społeczna i zawodowa osób z gminy Orzysz zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją”.

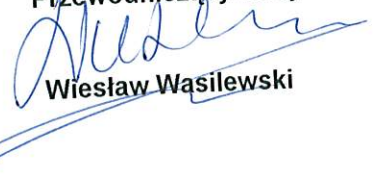
Na podstawie art. 18, ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759) w związku z art. 110, ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593), Rada Miejska w Orzyszu uchwala, co następuje:

§ 1. uchwala się program Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu na lata 2005 – 2007 - „Integracja społeczna i zawodowa osób z gminy Orzysz zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Orzysza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wiesław Wasilewski

Załącznik
do uchwały Nr XXX/512/05
Rady Miejskiej w Orzyszu
z dnia 03 marca 2005 roku

***Integracja społeczna i zawodowa osób z gminy Orzysz
zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją***

**Program Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu
na lata 2005 - 2007**

Podstawa prawna programu

Art. 3 ust. 1 i 2, art. 15 pkt 6, art. 17 ust. 1 pkt 10, ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593) art. 1 i 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2003 r. Nr 122, poz. 1143), oraz art. 2 ust. 1 pkt. 32 i art. 9 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. nr 99 poz. 1001).

Uzasadnienie i opis koncepcji:

Koncepcja programu opracowana została w oparciu o:

- 1/ Gminną Strategię Integracji Polityki Społecznej na lata 2004 – 2010.
- 2/ Preferowane modele polityki społecznej z Ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
- 3/ Zakres podmiotowy i przedmiotowy wynikający z Ustawy o pomocy społecznej.
- 4/ Istotę i cele pracy socjalnej.
- 5/ Potrzeby zgłaszane przez świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu.

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie powstawaniu tych sytuacji, poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia tych osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Realizacja programu opiera się na czterech modelach polityki społecznej: interwencji, dystrybucji, antycypacji oraz partycypacji społecznej i pozwala na podejmowanie działań o charakterze kompensacyjno – wyrównawczym adresowanych do wybranych, najbardziej upośledzonych pod względem socjalnym orzyskich rodzin.

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza propozycję metod organizowania pomocy dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Jedną z propozycji jest Klub Integracji Społecznej.

Zasadą generalną przy planowaniu i realizacji programu jest:

- szeroko rozumiane partnerstwo wszystkich podmiotów aktywnych w sferze socjalnej /instytucji, organizacji, stowarzyszeń – tworzących sieć wsparcia społecznego/,
- aktywne uczestnictwo adresatów programu,
- koncentracja na usługach niematerialnych ze szczególnym uwzględnieniem poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, socjalnego) skierowanego na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do prawidłowego uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej,
- w ramach Klubu Integracji Społecznej zapewnienie osobom i rodzinom uczestnictwa w zajęciach mających na celu odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

Naprawcze, edukacyjne i profilaktyczne funkcje programu są zbieżne z podstawowymi funkcjami pracy socjalnej.

Adresaci programu:

Adresatami programu są przede wszystkim te osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych oraz znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Analiza przyczyn korzystania przez mieszkańców Orzysza ze świadczeń pomocy społecznej nie wykazała jednorodności potrzeb i problemów społecznych występujących w zdiagnozowanych środowiskach.

Program pomocy społecznej adresowany jest zatem do grup najbardziej zagrożonych izolacją, marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu:

- długotrwałego bezrobocia i wyłączenia z rynku pracy,
- głębokiego ubóstwa materialnego,
- bezdomności,
- obciążenia rodziny chorobą lub niepełnosprawnością,
- bezradności w zakresie opiekuńczo – wychowawczych funkcji rodziny,
- patologii życia rodzinnego i społecznego,
- uzależnienia od alkoholu po zakończeniu leczenia w zakładach leczenia odwykowego,
- uzależnienia od narkotyków lub innych środków odurzających po zakończeniu leczenia odwykowego,
- zwolnienia z zakładów karnych mający trudności w integracji ze środowiskiem.

Założeniem programu jest orientacja na rodzinę poprzez ochronę osób i rodzin dotkniętych problemem bezrobocia, ekonomicznie najsłabszych oraz przez indywidualizację i kompleksowość pracy ze środowiskiem, realizowana w ścisłej współpracy z podmiotami pozostającymi w koalicji z tutejszym Ośrodkiem.

Członków koalicji stanowią:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu,
 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pisz,
 Powiatowy Urząd Pracy Pisz,
 Urząd Miejski w Orzyszu,
 Caritas Diecezji Ełckiej,
 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orzyszu,
 Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności - Zarząd Koła w Orzyszu,
 Związek Harcerstwa Polskiego – Orzysz,
 lokalne media,
 parafie,
 specjaliści,
 sponsorzy,
 szkoły.

Cele strategiczne programu:

1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zapewnienie optymalnej pomocy socjalnej mieszkańcom Orzysza zapobiegającej procesowi marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Integracja bezrobotnych.
- 1.2. Wyrównywanie szans bezrobotnych poprzez uzyskanie przez nich odpowiednich kwalifikacji zawodowych oraz zdobycie nowych umiejętności.
- 1.3. Dowartościowanie środowiska bezrobotnych, zwiększenie poczucia ich własnej wartości oraz pomoc dla najsłabszych ekonomicznie.
- 2.1. Kompleksowa praca z adresatem pomocy od zabezpieczenia materialnego po wsparcie rodziny w wypełnianiu przez nią funkcji opiekuńczo - wychowawczych, emocjonalno - ekspresyjnych i socjalizujących.
- 2.2. Zmiana postaw odbiorców pomocy z roszczeniowo - konsumpcyjnej do aktywnej i samopomocowej.
- 2.3. Pozyskanie dodatkowych informacji o zjawiskach o charakterze pauperyzującym i rodzącym zapotrzebowania na wsparcie społeczne.

Cele szczegółowe wynikają z analizy przyczyn trudnych sytuacji życiowych świadczeniobiorców Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu. Są wynikiem narastających problemów związanych z bezrobociem, bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwem, niepełnosprawnością i ciężką chorobą lub inną dysfunkcją. Należy więc tworzyć warunki do pełnego powrotu adresatów programu na rynek pracy, powrotu do pełnionych ról społecznych oraz wspieranie w ich dążeniu do zapewnienia sobie i rodzinie bezpieczeństwa socjalnego. Powodzenie w realizacji celu głównego jak i celów szczegółowych wymaga aktywnego udziału członków koalicji.

Zadania służące realizacji celów:

1. Diagnozowanie i ocena sytuacji rodzin objętych programem.
2. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej.
3. Wspieranie bezrobotnych w ich aktywizowaniu się.
4. Podjęcie działań w celu umożliwienia znalezienia pracy.
5. Udzielanie pomocy finansowej zgodnie z przepisami Ustawy o pomocy społecznej.
6. Stosowanie aktywizujących, pozamaterialnych form pomocy i usług w postaci: pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego /prawnego, psychologicznego i rodzinnego/.
7. Działania o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym i interwencyjnym w zakresie

- zapobiegania uzależnieniom i przeciwdziałania przemocy.
8. Włączenie adresatów programu w ruch samopomocy.
 9. Udział w akcjach społecznych i kampaniach medialnych, których celem jest kształtowanie postaw prospołecznych, edukacja społeczna w zakresie programów społecznych, profilaktyki uzależnień.
 10. Współpraca instytucji, organizacji, stowarzyszeń w zakresie organizowania pomocy wymiany doświadczeń, informacji i kształtowania ram lokalnej polityki społecznej.

Metody realizacji programu:

1. Praca z indywidualnym przypadkiem

- wywiad środowiskowy, indywidualna diagnoza (psychologiczna, socjalna, doradcy zawodowego)

2. Praca z grupą:

- **Klub Integracji Społecznej** – działania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym, samopomocowym;

Podstawą kwalifikacji uczestników będzie wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka, który stwierdzi, że objęcie rodziny programem będzie miało wpływ na zminimalizowanie skutków długotrwałego bezrobocia lub wykluczenia społecznego.

Uczestnictwo w KIS jest dobrowolne. Osoby chętne do uczestnictwa w zajęciach podpiszą z pracownikiem socjalnym kontrakt socjalny zobowiązujący do systematycznego uczestnictwa w zajęciach.

- Powiatowy Urząd Pracy - działania z wykorzystaniem instrumentów i usług rynku pracy.

Ewaluacja programu:

Ewaluację definiuje się jako systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu oceny wartości programu, jego celów, zadań, sposobów i form realizacji, zasobów. Ocena powinna się zatem odnosić do wszystkich tych składników, winna „towarzyszyć” każdemu etapowi problemu i uwzględnić:

- zbieżność celów programu z celami pomocy społecznej,
- spójność realizowanych działań,
- prawidłowość wykorzystywanych środków,
- korzyści wynikające z realizacji programu w ocenie Klienta,

Sposoby przeprowadzenia ewaluacji, techniki i narzędzia:

- analiza zmiany postaw podopiecznych (obserwacja, wyniki zapisane w formie notatek),
- ocena spójności realizowanych zadań z zadaniami określonymi w Ustawie o pomocy społecznej (analiza dokumentów),
- analiza wykorzystanych środków (analiza bilansu),
- ocena efektów realizacji Programu w opinii Klientów (ankietowanie).

W sytuacji negatywnej oceny realizacji zadań częściowych należy podjąć działania alternatywne.

Zasoby potrzebne do realizacji programu:

1. Lokalowe i bazowe – w oparciu o istniejącą infrastrukturę lokalną Koalicjantów.
2. Finansowe i rzeczowe – realizacja zadań odbywać się będzie w oparciu o budżet gminy i środki pozabudżetowe.
3. Kadrowe:
 - specjaliści: pracownik socjalny, prawnik, psycholog, doradca zawodowy;
 - grupy samopomocowe służące wspólnemu rozwiązywaniu problemów;
 - pracownicy obsługi Klubu Integracji Społecznej

Uruchomienie i realizacja programu:

Kalkulacja stałych zadań MOPS dokonywana jest na bieżąco, natomiast ustalenie szczegółowych zadań, form, terminów i kosztów dokonywane będą z chwilą przystąpienia do realizacji konkretnego działania.